

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Vegyestartalmú hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:		8 kor.
Égész évre	-----	4 kor.
Félévre	-----	-----
Egyes szám ára 20 fillér.		

MEGJELEN VASÁRNAP REGGEL.

Feloldó szerkesztő
CSANÁDY JÓZSEF.

HÍRDETÉSI DÍJAK:
Egy hasábol postakörneként 20 fillér.
NYILTELT sora 1 kor. Hírrel Hírlapok sora 3 korona.
A hirdetések díjak előlr. Hétadik. 20

A rendőrség államosítása.

A vidéki városok rendőrkapitányai között mozgalom indult meg egy kongresszus megtartása tárgyában. A kongresszus napirendjének két főtárgya lesz: a rendőrkapitányok a rendőrségi tisztviselők anyagi helyzetének javítása s a rendőrség államosítása.

Mi örömmel névölzöljük a kongresszus eszméjét s öszintén óhajtuk, hogy a kongresszus eredményes és tanulságos legyen.

A rendőrkapitányok anyagi helyzete a vidéken még csak tűrhető. A fix fizetések általánosságban nem valami nagy, de ezt többszörösen felülmúlja a mellékes jövedelem, természetesen a törvény által megengedett és szabályrendeleteken alapuló kereteken belül. Nem is a rendőrkapitányok szegénysége az, amely felkelti a szociális író részvétét, hanem igenis a rendőrségi tisztviselők-é, az alkapitányok-é, fogalmazók-é, hadnagyok-é a közrendőröké. Feloldóságterhes, nehéz munkát végeznek a rend-é fantáziát, éjjel-nappal talpon kell lenniük, a lelkiismeretes nyomasztás halálra fárasztja őket, de mindezt oly alány dótációban résztesülnék, hogy alig tudnak megélni. A legtöbbje családos ember. Sokhelyütt a közrendőr olyan fizetést kap, hogy Budapesten még az utcaneprőnek is több van s egész életé nem egyéb nyomorúságnál.

E állány fizetésekéből kétféle kár há-

ramlik a közre. Először az, hogy a rossz fizetésért megfelelő, megbízható egyének nem igen állnak rendőrség szolgálatába, az ilyenek másutt jobb javadalmazással könnyebb megélhetési módot is találnak. Másodszor az, hogy igen sok vidéki városban a rendőrségi közegek, talán a magasabb ranguak kivételével, korruptak, megbízhatatlanok, értelmetlenek, megvesztegethetők és lustak. Olesó husnak hig a leve.

Sok vidéki városban ezért áll rossz lábon a közrend. A lopások, betörések, utcai támadások, verkedések napirenden vannak s bonyolultabb büntügyekben a rendőrség szinte tehetetlen. A piaci és közegészségi viszonyok is szenvednek e miatt.

A közrend a fundamentuma az állami és társadalmi létnek, a rendőrség a végrehajtott hatalom s ezek sok vidéki városban nincsenek jó kezekbe letéve. Oka ennek csak az, hogy olesó husnak hig a leve. Mily előnyösen megváltoznék a helyzet, ha államósítanák a vidéki rendőrséget! Nézzük csak a budapesti államrendőrséget! Fegyelmezetebb, szakkban tanultabb és hozzáférhetőbb testület alig van, mint ez. S ha bünesot törénki, kintnő közegek állanak a nyomasztás rendelkezésére s alig egy-két eset történi évente a milliányi lakóval bíró fővárosban, melynek tetteisett a rendőrség ki nem nyomozná. De nemcsak a közrend, a közigazgatás teendőit is mintaszérien vég-

zi e testület. Ég és föld a különbség a tanultság és megbízhatóság dolgában a budapesti és a vidéki rendőrség között. Így boldogul egy intézmény, melyet a hatalmas s minden eszközzel rendelkező állam szervez és tart fenn.

Az állam kezelésében intézmény nőné ki magát a vidéki rendőrség is, ami nagy haladást jelentene közállapotaink javulásában. Emelkedne a nyóva s az erkölcsi erője. Manapság úgy áll a dolog, hogy a rendőrség, a városi hatóság minduntalan hadi lábón állanak. A rendőrséget a város tartja fenn, viszont azonban az állam emere a főispány nevezti ki a kapitányt s az állam rendelkezik igen sok tekintetben a rendőrséggel, amely eszerint a várostól csak a kenyéret kapja, de az államtól a rendeleteket és parancsokat. S így minduntalan hatásköri surlódások vannak a két hatóság között és ezek nem egyszer incidensekre adnak alkalmat. Mindennek vége vetne az államosítás. A közrend olyan általános érdek, hogy annak közegével első sorban mindnyájunk összessége, az állam jogosult rendelkezni. Kétszeresen szűkség van erre manapság, midőn a vasutak, a forgalom, a számtalan felsőbb hatóságú rendeletek s a munkásmozgalmak egyetemes, központi felügyelet alatt tartoznak állani, mert az egész ország érdekével összhangzába csak így lehet hozni a rendőrség működését.

Nézzük a csendőrséget, mely szintén állami intézmény. Fegyelem, tanultság,

TÁRCZA.

Anna regénye.

A „Kunszentmárton és Vidéke” eredeti tárcaja.
Írta: H. Havasi Albin.

A Farkas Gyerek, ki Annának udvarolt, ráközdőrá feketé volt, zingár, bár nem magas szál legény, pihés álu. Arcát megégette a nap s a szeméből is misztikus sötétség löpözött ki, — azért nem volt csinos fiú. De fesnek mondák, mert nem elég acauciatrai ötököződik: — az utczák sühögé kaucek felülötben volt szokása megé mérni, mi divatos, — s mi fő, kézölét és gallér napjában átlagosan kétszer változt a nyakendőt állították aláki szalonban készülték.

A szűrtárság párjai közül, kik Annának gyuloktek, nem igen adtak egyek-mások hiltelt a Farkasnak. Léven fiatal, huszonharmadik évében és különösen azon okból, hogy Farkas nagyotmondó ember hírében állt. Értendő pedig az olyképen, hogy Farkas Ármánd (Ármin volt képpen, de a társadalmi kívánalmakhoz ragaszkodván, megfranciásította igen) bizonyosoképp észre vehetően megérte, nyitlan fillentelt is, ha kívánta az érdek. Az pedig inkább megkövetelt, mint nem. Mert tudnivaló ő az egyéniséget hájászta s az eredetiség, így ennek tudható be, hogy hangja szeretlen siránkokkal volt, ha kevés erő, azonban gazdasokosul kiáértte azaz és nyávogott, hasonlóan a rossz nevelésű cázáikhoz.

Törte magát, hogy az estélyek clouja legyen s nem kimélt sem időt, sem eszéköt a fáradságotól is eltekintve, hogy a poziciót megnyerje. Burkoló csajjáról minhamar lehallott a lepel s evidens lőn, hogy pályázik Annára. És ez volt a legkülönösebb, hogy Annának kezdett udvarolni. Mert ismerősei szerint voltak befejezetlen szerelmeli, többek közt Fürst Szerénel, ki rokonsainak és barátainak mint völényégt mutatta be. Sőt . . . de ez már verzió is lehet, hallgassuk el, és különös volt az udvarlás azért, mert Anna e tekintben bevehetetlen var volt s férfi fölyényt nem ösmert. Legalább ilyenek adtak a meggyőződésöt a tarsaság előtt s az estélyeken nézelet egredülvölök voltak, exotikusok s a férfiak nyitl ellenállásának hirdette magat.

Farkas ur azonban bevesen folytatta az udvarlást, délelöltti haladásokat tőn, anizskértyáikat meg bukótokat küldött mők hódolattal, söt (oh!) Kugler-tortákkal is kedveskedett. Nem a Kugler-tortának, de az anizskértyáknak köszönhető, hogy Annus olykor mosolygály fogadta Ármánd t. Mert két dolog vata miört rajongott Anna: a Magyar Fígaróért, és az anizskértyákért. Így Farkas akaratlanul találta el a hódolátok legszívesebben látottját. Már az világozan eből indult, hogy egy este, — folyt pedig a vita az íden létezésen, — Anna magévá tette Farkas nézetét.

Mi-mo sem természetesebb, hogy volt ah! meg oh-hozás. Nini! Az Anna, az exotikus Turak anna! Már letört, már adogatja magát. Annus így, Anna úgy!

A lovag önelögluten tekintett körül. A cel im előre; az úgy nyert.

És ki nem esodákozott, midőn két hét múlva az Anna és Farkas eljegyzési kártyájt kapták a reggeli postával.

Turák papa mondja egyszer az Annának:

— Fess gyerek a Farkas.

Azt morgogja:

— Čhüm!

— Disze a szalonak.

— Čhüm!

— És szeret téged?

Erre már megnyitl az Anna szaja.

— Jó férj lesz belőle.

Ert is hanyagol mondta, ahogy a pítörök odaficsesentennek egy-két „gics”-cset a vaszorra. És úgy mondta, mint a két Farkas ur viselt dolgai egy csipetet sem érdekelnek.

Ránéz az öreg annára.

— Egy komoly söt Annus.

— Tessenék, apa.

Az egy kissé köhöntett, torkát köszörülvön, úgy mondta:

— Szereted-e azt az embert?

Anna elbámult. Egy darabig hallgatott, a piros szegfűt szágasztta, mint kezében tartott.

— Furcsa vagy ma, apa. Erdj a . . . Látod, hogy elfolytalan dolgain, (olvastva a Fígarót) ne háborgás.

Turák papa mosolygály, fejét bőlíntván a kítöpotg.

— Ma megint rézég, pusmogta magában

megbízhatóság és tekintély dolgában mennyivel felette állanak a falusi csendőrök a városi rendőröknek? A nép sokkal inkább respektálja őket, mert inkább imponál nekik.

A rendőrség állomásaiban nem hozsokányosság, olyan feladat, melyet könnyű megoldani. Nem is költögség. Ha a városok csak annyival támogatják az államot a vidéki rendőrség szervezésében és támogatásában, mint amennyibe ez most kerül nekik, ezzel a fontos ügy finanszírozása el is van intézve.

Czúvöljék tehát a vidéki rendőrkapitányok kongresszusát és közhazsú alkotásokat varuk tőle.

HETI HIREK.

Kunszentmárton, 1908. június 14.

— **Tanulmányok a Kötönyben.** A kunszentmártoni belvárosban fennálló közösi iskola udvarhelyiségben, a kereszt és harang toronnyal folyó 10-21-en nyári tanulmányokat rendez. Balesedjű személyenként 50 fillér, családjegy 1 kor. 20 fillér.

— **Köszönetnyilvánítás.** Lukács András kunszentmártoni gyógyszerész az elmúlt heten 20 koronát adományozott az önkéntes tűzoltó testületnek. Fogadják érte ez tőle is a parancsnokság köszönetét. — Vajha azonban is akadnának, kik a testület által anyagi helyzetén jóránnyal adományokkal segítenék.

— **Megécsített orvadások.** A Szontagh fele majorosnán volt egy szédített góza. Ezt a góza valaki folyó 10-10-en többszöri lövéssel felőtte és onnan elhurcolta. Szontagh Ferenc uradalmi kasznár nyomozni kezdett az orvadás után, először azért, hogy a hatóságknak átadassa méltó megbüntetés végett, másodsor azért, hogy a még elő jött visszavegye az orvadásait. A nyomozás során kintit, hogy a góza Rézvári Gábor nyomtatulajonosi lakására lett feköve. Szontagh Ferenc követelvény el sorban Bozokytól a góza visszaadását, de úgy Bozoky Gábor mint néha egy-főre esküdtözt, hogy a góza nincs nála, azt nem is látták és csak valami részeg bolond állíthatja Szontaghnak, hogy a góza ő hozzájuk lett volna. Mikor aztán látták, hogy a dolog nem tréfa és Szontagh úgy erőlyesen lép fel, hogy a törvény embeivel akarja felkutatni a hazát, előtt Anna haraggal. Ma újhol el kell dogni a népseg elől.

Tény, Tarák bácsi nem vette meg az írást, mi nem viz névre hallgatott. Lett legyem bar spiritusza is a tolyadok, ő itta és élvezte, mert hat egyéb élvezet dolgában szőkösököt. A felesége váloásos Danglaba volt, dúlófűlő, kalyabó, dohanó né, a lénya meg az iskolában abszolusan kitanult, hat jóbarátjait fogadta az írást. A reményében családott ember, ha nem boldogul meg, alkoholistának esap föl. Ha ivott, felejtette az otthoni durvaságokat, ha részegen hazatért, akkor meg nevetett a szavakon a mikkel illethek. Józan ritván volt, de akkor annyi mondasok jöttek ki a torkán. Persze nem a lénya, meg a felesége előtt tiút föl aranykék.

Ó mondta: A Farkas iparlovag, streber, nagyreményű sréhalmas, az ő kétezer forintos fizetése csak a holdban kétezer forint, itt a földön semminek hírvék. És hazudja azt is, hogy boldogulna Anna után, mint ahogy Anna nem vonodik hozzá, való zárelemből. A kölyöknek cefjái vannak, Annát meg az inger kergeti hozzá. Különböz tegetek föl bolhasotok szerint. De én egyszer nevetni fogok.

És igazán jól az öregnek. Egyszer, a jóslásra nem sokára nagyot nevetett. Pocaok hasa meg szétpukázt; saját beállása szerint is telt kacaj volt az.

Farkas Armand ur jött, látott és győzött. Ma semmi nem bűn, annál kevésbé a győzelem. A kiki Annáért tülekedtek, meghátráltak a kudarc

Klein Alajos vasúti hivatalnok, Bozokyknak tessék sógora és heimete, hogy a góza ő lölte le, mire aztán Bozoky Gábor és neje előbb esküdtözték visszavonva, a góza előadt. Szontagh Ferenc Klein Alajos elmette a feleletet: — Érdekes, hogy per hettől szelőtt Mezey István kunszentmártoni kántor is orvadászat eszpte Bozoky Gábor, a mikor nevezett sógorával együtt vadastak a póteröszög vadasterületen. Mezey éppen akkor eszpte meg őket, mikor Bozoky egy szantáson lőtt valamire. És irányban is meg lett teve a feleletese.

— **Margit-estély.** Folyó 10-10-en este szép társaság gyült egybe Szabó Ákos központi ellenőr vendégterető házában, hogy a haz aszszonyat novimpe alkalmból üdvözöljék. A huszonket föből első vendégek az idetesen előállított lakoma elfogyasztása után egész elől utanj maradtak vidám poharzás közben.

— **Az örömlomok kartejle.** Szolnoki tudósítók írja, hogy a varmegyei madalmutalajdonosok között mozgalom indult meg az örök váni felelemese és a csuvarvona megcselöléses irant. Az elmúlt heten orteközlet volt az ügyben Szolnokon, hol a sz propagnaták, hogy az örök váni meg egyúttal emelölésenek fel és a csuvarvonaat mindenki szüntesse meg. That ok is kartejlet köntnek. — Csak arra vigyázzanak a malomtulajdonosok, ne úgy ay járjanak a kartejlet, mint a kunszentmártoni kereskedők, mert amit meg fog indult a nép között a mozgalom egy szovekezetű örömlomok felállítása irant.

— **A hirdetes fontossága.** Magyar Ujszgekinkö Országos Szövetségség majus 24-en tartott közgyűlése elő Illos József választmánytag rendkívüli fontos indítványt terjesztett. Az indítvány lenyege az, hogy az iparosok és kereskedők előrendelnek annak a tudatára, hogy a hirdeteseket ismertetik meg a nagyközönséggel termelőknek és ariakit. Föl kellene tehát kerni az illeketes tvenetörök, biztassák az iparosokat a maguk hataskörében, hogy a terjesztés és közvettes álamalmál adjanak helyét a hirdetesnek, mint a propagnatá legfontosabb és legkifejtőbb szököznek. Szolnoki Simon úrnak az indítvány értelmeben ártított intézést a kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszterhez, az Országos Iparvezetőtözt, a Gyáriparosok Országos Egyesületéhez, a Kereskedelmi és Csakvételhez, az Iparmívelésügyi Tanulathoz és az ország összes iparosokból és iparkamarához. Errel szemmel be az Ujszgekinkö Szövetségség a m. h. megjelölt hivatalos közzéve, az Ujszgekinkö Lapja, mely az említett mozgalom ismer-

elörkezte előtt és az estejék fokozatosan neptelemeltek, első becsmárlások közt, kevésbé mar nyaritlan kifejezést okos mian. De Farkas feleket vált a házbán, a kauscsk fölött csaknem állandó terbe lön Annának fogasának és a házbéli család egy oszette, mint a házmaszta, a cylindertől a box-nál csajjé felreapostorkáig.

Armand ur lobol-lobol jött, kössontá japánas, mamának és ment hátra a legutolsó sobjába. Ennek a helyiségnek afele mindenes terdeltesse volt. Anna bíró és volt bátor, huppál, euedől, tarsalgó bíró és egyéb sobja. Itt Farkas ledobta magát egy karosszékbe, hátat nekikmaszotta és — az ajtó bezártul, bűhába. Ha a mamának dolga akadt ott, mindig csukott ajtóra talalt és bizonyos ideig váu kopogtatásra volt szükösge, ha belégni ohajtott a szentek-szentbe.

Am a mama nem botránközött meg a mamák süketek, vakok és a mikor Tarák mama belépett, Anna ott állt a zongora előtt és kalimálpalta, a kis kóhat; Farkas meg a szolybón jóbálta lábait. Lehet-e hat firsözöri a dolog? A mama ahogy jött, el is ment. Akkor Armand ur Anna mögé sompolygott.

— Edes, Anna!

A fenebél! Mar edes! Itt Könyömben a jegyeseknek minden megbozsarta, még a csók sem tiltott gyümböl. Azert csokolgatta Armand uris Annát, mert gyüri van az ujan s a gyüri, sókókat takar. Azt nem is kerdesze, hogy szereti? — Jó bíró-holond beszéd. Mar miért kerdesze? Jól helyeskörd a szoba, illat is terjeng benne.

tetésén kívül tizenhat oldalon sok aktuális közlemény hoz az újságiradimion köröböl, többök közt Huszar Jozsef igny tanulságos ekkilyet: A magyar hírlapjegy mutjából. A lapot Rabel László és Lenkei Zsigmond szerkesztik.

— **Internatus elemi iskolaföld számar.** Budapestben a Kis-Nyárvahégen levő fu nevelőtiszteletű 6-10 éves fiúk vételek fel. A hat 1909 korosa. Errel a növendékek; tanultat, elemzőz és ruházatot kap. Bővebb fevilajogással szívesen szolgat az igazgatósgat. Budapesteni, I. kerület, Istenyhegy-ut 32. sz.

— **Fedák Sári.** A nagynevű művésznő napokban Kolozsvár vendég szerepelt. Az ottani lapokból vett értesülésünk szerint óriási sikert aratott.

— **Szanda György** közösgünk volt adóügyi igazgató, jelenleg Kolozsvár városának vizmó igazgatóság felelőseje meghívta uszonára, mire Fedák Sári a következő levéllel mentotta ki magát.

„Igen tisztelt felelőse ur! Szívemmel kívánom szépen köszönni; ha nem volna ön fértőzött és ilyen vendégességre, errel örömmel igyentbe is venneit art. Nekem délelőt próbám vanom, honnan a legnyugatibb kimerültségű jóvők lakasomra, hogy össo szedjem egy kicsit estere magamat.

— **Deacsarok.** A nagynevű művésznő, hogy most nem teljesíthetetlenül kives kivánságát.

Családjával együtt a legzavisszeben üdvözli

Fedák Sári.

Miként anyiban érdekel a dolog, hogy Szanda György Fedák Sárinak az első anyjával Ceapán ismerkedett meg Kovács Albert postamester házában, a kinek fia Kovács Géza loancsár kir. törvényszéki bíró, Fedák Sárinak a nővérét bírja feleségül.

— **Most Fedák Sári** a budapesti népszínházban ragyogtatóan művészetét Kubelk Jan hirus hegdi művésze közreműködésével, Kubelk Janra is a síkésék helyettük, mi kunszentmártoniak, mert gróf Csákynek Széll Melániet vette el nőül, Széll Farkas debreczeni kir. táblai tanács első kedves és bujos leányát, annak a Széll Farkasnak, ki kunszentmártoni kir. jarásbíró volt, később nyitraghaz kir. törvényszéki bíróvá nevezte és a kunszentmártoni és a társasági iratnyarad portán mint vizsgáló bíró.

Kovács csépat postamester Széll Farkassal barati viszonyban állott Bár Fechtig hiru tiszaugy földbírócsok, Ipolyi püspök és Hampel budapesti ügyosztály tanács elnök, tehát igen szerzetek és tiszasági történelmi és regeszeti tarsulat-ot. A két utóbli (püspök és egyetemi tanár) az évenként megjezteni szokott tiszviselő választásokra, resint elfoglaltságuk, resint pedig a hely talvossága miatt, rendszeren nem megjeltek el Csépatra, össoz útték tehát harman, (postamester, jarásbíró és báró), és megválasztották egyik a másikat közféltátlással elnöknek, titkarnak stb. A móta később Széll Farkas is elköltözött Kunszentmártonra, csak kettő maradt a régiök közül, postamester és báró,

és ime, itt mellette, hallja, látja, érzi: annal mindenesetre okosabb, hogy ily dőre kérdésekkel hozakodjon elől.

Hízen, ha nem szeretné, nem illne itt naplásig, annak utána, hogy a 2000 foris haviból megér? É s ugyan nem elég hiányosíték, hogy vacsorára is itt maradj, csakhogy szüntelen jegyese házában gyönyörködhessek?

Nem tudom hátraötözt, de hallottam, hogy az Anna bejegeskedött, Gyakorta kintozta a fofajás, emyeskedőtt, alitságról, meg gyomorfajásokról megbeszélte és a mama később be volt esve. Valami egyetemi tanár is megöste az Anna bajt (csak úgy megyszemkött) a rauttötte, hogy óia' nagy baj. És mosolygott — „Hja, kerem, hasson kezel a hazának.”

Aván egyszer az Anna egészen odalott. A mama később esett s remegett attól a gondolatól, hogy meghal a lénya. Pedig dehogy halt. Sot... agyba fektettek s a mama meg borogast is tott a fejére. Ezenközben Anna valamit sugott anyja felébe. És a halk hangba rikoltoz hang kontrazott béle.

— Jösszusz!

Egy lezi-piesi léány cséppék szökötötte az új életet. Az Anna gyermekek. Tarák papa mosolygott; Tarák mama kekküt-zöldült a hamulástól. Mikor aztán kintült, hogy Armand ur csak napidíjs, meg hogy a legyész idősobb áll, akkor a papa olyan mérvény hatalmas hánobálta tott ki, hogy örülti torkának becsületeit vált volna. A mamát meg a kuta gerülette.

ezek most ketten válságuk meg egymást élnék, hitkának, mert tudni kell, hogy a "tisztázó" részései és történelmi társulat" ma is fenn áll és sok érdekes bronz, római-avar-korszakbeli lelet, múkias, közöni megemesteket az elkaldóladót.

Igazán nevezetes kis pont az a Csej, a köesg a tisztázók, elhiszem azt, hogy sokan nem tudják azt sem, hogy Kovács postamester nék Etléka leányát, a mikor Hampelne, a koronázási 25 éves jubileumkor bemutatta a koronázási Vasváry Kolozs herceg primának, a herceg primás azt mondta Kovács Etlékanak, "örömmel látódom, közel áll a szívméző."

Tüzoletkér kérvénye. A kuzsentmártoni önkéntes tüzoletkér testület már beadtta sürgös kérvényét a képviselőtestülethez melyben égető hiányait várja a községtől polón. Hiszük, hogy a köesg atyái e fontos kérdésnél az egyszer nem fognak a nemtoródmág bőlcsőben ringatózni s az égető kérdést annak rendje e módja szerint fogják elintézni.

Szerelmi dráma. Törökzentmiklósról jeleink, hogy ott a minap véres szerelmi dráma történt. Horvács a Miklós gazde megaltta, hogy feleség szívesen veszi egy Birka János nevű legény udvarlását és hogy aznál fillót szerelmi viszonyt folytat. A férj szemrehányást tett ezért az asszonynak, mig vetélytársai felelősségre vonta. A legény feleletül két rántást és kedvesének fejét loszarta. Az asszony erre megremegede magat. Mindkettőt a helybeli kórházba szállították s az orvosok véleménye szerint a férj állapota reménytelen. A gyilkost letartóztatta a csendőrség.

Iparkialitás Zomborban. A nyáron Zomborban nagyüzamban iparkialitás lesz, a mely mint most megállapították, augusztus 15-én nyílik meg e egy hónapig tart; a kiallításra egész Bacs vármegyében megkezdődtek a készülőlések, amelyek élén Latinovics főispán áll.

A szegedi csendőrszárny elhelyezése. Megírjuk már, hogy a helyigyminister rendelkezése értelmében elviszik Szegedről a csendőrszárnyparancsnokságot és a csendőrszárnyparancsnokságot. Az elvót Szentesben állítják föl, ez utóbbit Algyőre helyezik ki.

Az áltoldi minir-rettőnézős. Darányi Ignác földmivelőzési miniszter, hogy az Alföldön öntözött mőkép berendezése ösztönözön, a Bekés-Csaba határában levő vad-szik-területet, a Borjú-gyepet öntözött szilipell látta s azt szentmentesül rendelkezte be. A múlt őszben az első kaszálás értékesítésével 3394 korona 20 fillér, mind a három kaszálás után pedig 8520 korona 50 fillér bevétel volt; ezzel szemben az idei első kaszálás értéke 6750 korona 10 fillért eredményezett, vagyis a múlt évi első kaszálás közel megkétszereződött.

Öngyilkos kadét. Fogarasaról írják, hogy K o s t y á n Béla a brassói 24-ik honvéd-gyalogvezet hadapród tisztihelyettes egyonlalt magát. Anyagi zvara kergette a halálba. Az öngyilkos testvér-sőgőre volt Nachtnébel kuzsentmártoni s. telekkönyvvezetőnek.

Szövetkezeti ügy. A kuzsentmártoni keresztény fogyaszati szövetkezet már berendezte a boltját és holnap reggel már át is adja a közfogalomnak. Hiszük, hogy a szövetkezet tagjai hamarosan meg fognak győződni a szövetkezeti eszme lidős voltáról.

Sima lapjának sajtópőre. A szegedi kir. büntetőörvényköz mint esküldörözök kedden Sima Ferenc lapjának és sajtópőre-felgalkozót. A vadlott Nagy József csongrádi szerkesztő volt, akit a királyi ügyesség a honvédelmi miniszter felhatalmázása alapján nyomtatvány után elkövetett nyilvános ragalmazás vétsége miatt helyezett vad alá, mert Nagy József az ügyesség vádirata szerint lapjában sértőleg nyilatkozott a csendőrségről, az ügy előzményei a következők: A debreceni kir. ügyesség váltóhamisítását vad alá helyete Molnár Máthe László, egyik nagyváradi dzsentri-csalad tagját, akit ezéltől Sima lapjának szerkesztője volt. Miután Mátheának nem rendelkez foglalkozása, sem allandó lakása nem volt, a csendőrség a debreceni ügyesség megkeresésére letartóztatta. A köesgés erősen tüntetett a szerkesztő ellen, mely körülmény az "Ellenzék" logközelebbi száma szóvá is tette. A

cikk, mely Nagy József volt városi tanácskötőlől származott, erősen megöröta a köesgésnek a kiróhátnal szemben tanúsított magatartását és a Kórházban vagró sorában imigyen nyilatkozott a csendőrdörökl: "Az a két kaszálással semmi túrté, hogy a gaz uszóra arcalánakdohasok a felügyelőre bizott emberrel. Bezzeg, majd vedelmelte volna a zandár Máthe László, ha valami sikkeség gázeber: pákulle lett volna." A kir. ügyesség vadát emitt Nagy József-ellen. A keddi tárgyaláson Hervey Kálmán az esküldörözök elnök: előbbin is Nagy Józsefet hallgatta ki. Vadlott tagadta, mintha ő írta volna a kérdéses cikket. De különben sem igen foly be a lap szemleli részének összeállításába mert, dacára annak, hogy nevezett lap felelős szerkesztője volt, Simáné intézte el a lapnak szánt közlemények sorát. Sima László hírlapíró, az Amerikába vitorlázott Sima Ferenc fia, nem tudja, hogy ki írta a sértő cikket, mert akkoriban több hasonló közlemény jelent meg lapjukban. Majd felolvasták Simánének a szentesi járásbíróhoz elvót 1902. év február havában tett vallomását, mely szerint Simáné sem tud a közlemény szerzőjéről. Az esküldök verdikükben büntönek mondták ki Nagy Józsefet, akit a bíróság em. em. alapján 60 korona fő és 20 korona mellék-büntetésre ítélt.

Napoleon. Az egész világnak legnépszerűbb embere egyszer köpenyében vilájtrokkal, egyenes karjával, minden leinyszivnak álma ő, a császár. A kis hadnagy, a ki sarkra állt szegi egész Európát, a császár, a ki nem szert a hitvese a hódító a kit az éhség Moszkva alól elkergette, a parveni, a ki császárságot keres török usztyádnak, a ki diktál az világnak s az égő Moszkvától intézi a párisi színházak és könyvtár sorait, s az a csodálózó elnök a ki egy nap alatt megfogalmazza Spanyolországnak egész alkotmányi formámat a mai rendjében: mindez oda van véste azokra az érdekes arczvonásokra, ebbe az érdekes koponyába és mindenek a vágya és emléke sugárzik ezekből az élektörtézet símekekből. Mégis azoldokomnak kell, hogy a kinek esze elég volt egy világt meghódítására, a kinek ereje volt lenyitögőre tartani Európát, a ki nagy volt és hatalmas, mint rajta kívül minden senki, az, a ki magát a szerelmét le letudta győzni, meghódítani magának a boldogságot és a felesége szívében kiszorította egy osztrák generalis. Az életét meg érdekesebbé teszi az a tragédia, melyet mintha valami zábrétek pótsa eszelt volna ki valószínűtlenség és elnagyoltan s mely a világhódítóknak gánczot vetett egy haj-szábhurokkal.

Napoleonnak az arczképe maga gyönyörűen elbeszél egész életörténét. A David festette arczkém ott van a Világtörténet legujabb 185. füzetének ivén.

A 12 kottés nagy munka szerkesztője Martali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a két írója is. Egy gazdagon illusztrált kötet ár díszes, félkörkötésben 16 kor.; füzeteként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Últöz. ut. 18. sz. s minden hazai könyvkereskedésnél.)

Kivonat az állami anyakönyvből. Junos 6-tól, junius 12-ig. Szülöttek: Gulyás Janos, Dermovics Péter, B. Tóth Julianna, Kovács Margit, Fiesör Margit, Vay Ilona, Bozoky Pirok, Kiss Antal, Haranzóczy Margit. Meghaltak: id. Ecsedi Gergely 82 éves, Horvath Ignác 88 éves, Dermovics Anna 3 éves, özv. Fazekas Jánosné Kovács Agnes 22 éves.

CSARNOK.

A hazai rög.

I.

Kun Aba, egy bíborvörös öszi alkonyon arra eszmélt, hogy nincs egy fitying sem. Es a bíborvörös öszi alkony egy fekete delutánant követelt, az ősi méting egy fekete delutánant, amelyen Paroli, a nemos felvér, Kun Aba de Kun vágó reményessége, jó ötlök gyánánt szagaldott el a bírói paboly előtt.

Gavallérosan letérni sokkal nagyobb művé-

szet, mint gavallérosan élni. Kun Aba ebben is meliótnak mutatkozott nevéhez. A végzetes vereségen után hazajutott. Otthon átöltözött, komornyikjával megbetretváltta magát pár csepp parfume de Lys-t öntött a szines batizist-zsöb-kendőre. Azután azokkása szerint felment a klub-járta. — Nyugodtan, mintha misem történt volna, járta végig a fenyves termeket, Pillérzöldök nélkül állta ki a kiváncsi és csodálkozóker keresséltük, amelyek mind azt látszóttak kérdozni:

— Nini, hát meg mindig talpralótt voltna? A színházban is mutatkozott, pompásan veszőzött, majd ismét hazatért a nyolcoszobos lakásba, a melyet egymaga lakott. Ott leltit a szecessziós stílusban faragott mahagoni-irostólalás és belomelyelt a számalasába. Egy felóra múlva tudta, hogy a mai vesztésig kiengyelítése után, ha a bírtokot és a versenyalóttit értékesíti, mind meg összesen hat ezer forintja.

— Épen elég egy első osztályú temetés — mormogta magában kusszón.

Ezzel elvett a pompás halálvetőtt és sokáig farkasszeműen nézett a hídre, azétt a gyere szemével. De hirtelen mást gondolt. Egy fekete muldualatt dobotta a gyilkos gyevvert az iróasztal föléjába és így kiáltott fel:

— Ami elég egy tisztaságos temetésre, elég lesz talán egy új élet megteremtésére is!

II.

Fár hónap múlva a new-yorki Gulyás-avendők új szencziója volt. A kevésszámú előhang-alközkök legelősejében egy feketeszömű, karcsú, halvány fiatalomér zokogott egy oszom barna fűtlen és száraz fat. Az ifjú művész volt a javából. Ujjai alól egyforma tököltességgel törtek elő a vad és szenvedély, a síró bánat, az edes gyönyörűség szivig ható hangok. Megjelenségek tököltesség, modorának kifogatlansága pedig igazolták a nagyhangú plakátokat, a melyek a városrészt elvárosztották:

Hotel Greenway

Gróf Kuti A b a

a magyar mignás vezetése alatt NAGY ZENEKARI HANGVERSENY

Gulyás-avendők 36.

Az egész West-End, az előlekké milliárdosok negyede felkereste e szerény Gulyás-avendit, hogy az új csillagot ünneplje. A "magyar magán" nem sokáig maradt a Hotel Greenwayban. Csakhamar előrangú impressarió vette pártfogás alá, akit óriási Music-Hall bérelt a részére. Ide ölt New-York népe és a karcsú, halvány fiatal embernek garmadával fölöltötte ebbe az arany és babér. Körüljáratták, ünneplétek, hódoltak neki és a dicsőség isteni ifiatlói mámos nővérek már csak mint egy álomra gondolt vissza arra az időre, amikor messze tá a Oceanum kaszinójt az első gavallér és az ősi abai bírtok tulajdonosa volt. De azért szíve mindig fájón dobant meg, amikor visszagondolt arra a darab fekete földre, amely az övé volt, azokra az arany kalászokra, amelyekéket neki artattak. Mert ez a szív magyar saiv volt, hamisítatlan magyar saiv, amelynek drágább és darab az áldott hazai föllobb, mint a világ valamennyi aranya és dicsőége...

III.

Kun Aba egy este a Fehér Háznál játszott az Egyesült Államok nagyhatalma elsőnk előtt. Mikor hazatért inasa látogatott jelentett. Előlekké simára borotvált yankee dzsentimén lépett be. — Cheesford vagyok — mutatta be magát röviden. A művész ismerte ezt a nevet. A választégy nagyhatalma igazgatójának, egy ismert hatalmas milliárdosnak a neve volt. Udváriansan meghajolt.

— Szolgálhatok uram?

— Uram, az én leányom szereti Önt — szólt a nábob kiémt hűdéggel.

— De hiszen... uram... én az Ön leányát nem is ismerem.

— Nem tesz semmit. Ő ismeri Önt. Akar a férje lenni?

— De uram, én nem vagyok magyar gróf. Ez csak az impressariósi fíntája. Egyszerű köznemes vagyok — noha a legörögib családk egyikeből.

— Nem tesz semmit. A leányom nem a gróf vimért szereti.

